

אותו על הגוף שִׁנְשָׂאָר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹמֵר (שם קג) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת ה' וְכָל קִרְבֵי וָגו'.

וְהַקְב"ה הוֹלֵךְ מִנֵּין לָנוּ זֶה? מֵהַפְּסוּק הַזֶּה שִׁכְתוּב וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא. זֶה יַעֲקֹב. מֵה זֶה מִמְרָא? מִשּׁוֹם שִׁירֵשׁ מֵאֲתִים עוֹלָמוֹת מַעֲדָן, וְהוּא כֶּסֶא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִמְרָא בְּגִימְטְרִיאָ מֵאֲתִים שְׁמוֹנִים וְאַחַת הֵיחָד. מֵאֲתִים שֶׁל עֲדוֹן, שִׁכְתוּב (שִׁיר ח) וּמֵאֲתִים לְנִטְרִים אֶת פְּרִי, וּשְׁמוֹנִים וְאַחַת שֶׁהוּא כֶּסֶא. וְלִכְן נִקְרָא וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא מִמְרָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵה זֶה בְּאֵלֵי? רְצוֹנוֹ לִזְמַר חֲזוֹן, זֶהוּ שִׁכְתוּב אֲבִיר יַעֲקֹב. וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל, זֶהוּ שִׁכְתוּב (תְּהִלִּים טו) ה' מִי יִגוֹר בְּאֵהָלָךְ וָגו'. פַּחַם הַיּוֹם, שִׁכְתוּב (מִלְאכֵי א) וְנִרְחָה לְכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַפְאִי, בְּאוֹתָהּ שִׁעָה הִלֵּךְ הַקְב"ה, וּמִשּׁוֹם שִׁשּׁוּמְעִים הָאֲבוֹת, אֲבָרְהָם יִצְחָק, שֶׁהַקְב"ה הוֹלֵךְ אֵלָיו, תּוֹבְעִים מֵיַעֲקֹב לְלֶכֶת עִמָּם וְלִהְיוֹת לֹא שְׁלוֹם, וְהֵם עוֹמְדִים עֲלָיו, מִמָּה שִׁכְתוּב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נֹצְבִים עֲלָיו. שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים [שְׁעוּמְרִים] אֵלוֹ הָאֲבוֹת, אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שְׁעוּמְרִים עֲלָיו וְרָאוּ מַעֲשֵׂים טוֹבִים [שְׁעִשְׂהוּ] שְׁעוֹשִׂים. וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה, מִשּׁוֹם שֶׁרָאָה שְׁכִינַת הַכְּבוֹד עִמָּם. זֶהוּ שִׁכְתוּב (שִׁיר א) עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבּוּךָ [אלו הן הָאֲבוֹת].

דְּבַר אַחַר וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא, רְבוּתֵינוּ פֶּתַחוּ בְּפִסּוּק הַזֶּה בְּשִׁעַת פְּטִירְתוֹ שֶׁל אָדָם. שְׁשִׁינּוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּשִׁעַת פְּטִירְתוֹ שֶׁל אָדָם הוּא יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל, שֶׁהַנְּשִׂמָה מִתְפַּרְדֵּת מִן הַגּוּף. וְלֹא נִפְטַר אָדָם מִן הָעוֹלָם עַד שְׂרֹאָה אֶת הַשְּׁכִינָה. זֶהוּ שִׁכְתוּב (שְׁמוֹת לב) כִּי לֹא יִרְאֵי הָאָדָם וְחִי. וּבָאִים עִם הַשְּׁכִינָה שְׁלֹשָׁה

הַפְּרָשָׁה עַד סִיּוּמָא דְקָאָמַר יִתְמוּ חֻטָּאִים וָגו'. וְעוֹד אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב וְלֹא דָא בְּלַחֲדוּדֵי אֵלָא מְשַׁבַּחַת לֵיה עַל גּוּפָא דְאִשְׁתָּאָר בְּעֵלְמָא דִּין וְאָמַר (תְּהִלִּים קג) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יי וְכָל קִרְבֵי וָגו'.

וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲזִיל. מִנָּא לָן הַאי. מֵהַאי קָרָא דְכְּתִיב וַיֵּרָא אֵלָיו יי בְּאֵלֵי מִמְרָא, זֶה יַעֲקֹב. מֵהוּ מִמְרָא. מִשּׁוֹם דְּאֲחִסִּין מֵאֲתָן עֲלָמִין מַעֲדָן וְהוּא כֶּסֶא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק מִמְרָא בְּגִימְטְרִיאָ מֵאֲתָן וְתַמְנִין וְחַד הָיָה, מֵאֲתָן דְּעֲדוֹן דְּכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) וּמֵאֲתִים לְנִטְרִים אֶת פְּרִי, וְתַמְנִין וְחַד דְּהוּא כֶּסֶא. וּבְגִין כֵּן אֲתִקְרִי וַיֵּרָא אֵלָיו יי בְּאֵלֵי מִמְרָא. וְעַל שׁוֹם דָּא נִקְרָא מִמְרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵהוּ בְּאֵלֵי. רְצוֹנוֹ לִזְמַר תּוֹקְפוּי הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית מט) אֲבִיר יַעֲקֹב. וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים טו) יי מִי יִגוֹר בְּאֵהָלָךְ וָגו'. פַּחַם הַיּוֹם. דְּכְּתִיב, (מִלְאכֵי א) וְנִרְחָה לְכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַפְאִי בְּהַיָּא שִׁעָתָא אֲזִיל קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּבְגִין דְּשְׁמַעִין אֲבָרְהָם יִצְחָק דְּקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲזִיל לְגַבִּיהָ. תְּבַעִין מִן יַעֲקֹב לְמִיזַל עֲמַהוֹן וְלֹאֲקִדְמָא לֵיה שְׁלָם וְאֲנוּן קְיִימִין עֲלוּהֵי. מִמְרָא דְכְּתִיב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נֹצְבִים עֲלָיו. שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים (דְּקְיִימִין) אֵלִין אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב דְּקְיִימִין עֲלוּהֵי וְחִמוּ עוֹבְדִין טְבִין (נִיא דְעֵבֶר) דְּעֵבְדִין. וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה. מִשּׁוֹם דְּחִמֵי שְׁכִינַת יִקְרָא עֲמַהוֹן הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבּוּךָ (אלו הן הָאֲבוֹת): דְּבַר אַחַר וַיֵּרָא אֵלָיו יי בְּאֵלֵי מִמְרָא. רְבִנָן פֶּתַחֵי בְּהַיָּא קָרָא בְּשִׁעַת פְּטִירְתוֹ שֶׁל אָדָם. דְּתַנְיָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשִׁעַת פְּטִירְתוֹ שֶׁל אָדָם הוּא יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל שֶׁהַנְּשִׂמָה מִתְפַּרְדֵּת מִן הַגּוּף. וְלֹא נִפְטַר אָדָם מִן הָעוֹלָם